

MGA PRAKTIS SA PORMATIBONG PAGTATAYA AT PAGGANAP NG MGA MAG-AARAL SA LAGUMANG PAGSUSULIT PANGNILALAMAN SA FILIPINO

Jeramie L. Villegas

Researcher, Rizal Memorial Colleges, Inc.,

ABSTRAK

Isinakatuparan ang pag-aaral na ito upang matukoy ang makabuluhang ugnayan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Ginamit sa pag-aaral ang deskriptib-korelesyon na disenyo ng pananaliksik. Ang mga kalahok sa pag-aaral ay mga guro ng nagtuturo ng Filipino sa mga paaralang sakop ng Sta. Cruz, Sangay ng Davao del Sur para sa Taong Panuruan 2021-2022. Ginamit ang total enumeration kung saan ang buong populasyon ng mga guro ng nagtuturo ng Filipino sa Baitang 9 ay naging kalahok ng pag-aaral. Sa pamamagitan ng Mean, Pearson r, at Multiple Regression, natuklasan na mataas ang antas ng praktis ng mga guro sa pormatibong pagtataya at mataas din ang pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino para sa una at ikalawang markahan sa Baitang 9. Nabunyag din na may makabuluhang ugnayan sa pagitan ng praktis ng mga guro sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Higit pa rito, ang mga praktis sa pormatibong pagtataya ay may makabuluhang impluwensiya sa pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman. Batay sa mga natuklasan, maaaring magbalangkas ang Kagawaran ng Edukasyon ng mga polisiya at programang magpapalakas sa pagpapatupad ng pormatibong pagtataya, lalo na sa pagpapaliwanag sa mga mag-aaral ng kanilang antas ng pagkatuto, lawak ng kahusayan, at wastong pagsusuri sa resulta ng mga pagsusulit.

MGA SUSING SALITA: *Pormatibong Pagtataya, Lagumang Pagsusulit Pangnilalaman*

KABANATA 1

Introduksyon

Ang pagtataya ay isang mahalagang bahagi ng proseso ng pagtuturo at pagkatuto sapagkat ito ang nagsisilbing batayan sa pagsukat ng antas ng pag-unawa, kasanayan, at pagganap ng mga mag-aaral. Sa kasalukuyang panahon, isa sa mga kinahaharap na suliranin ng mga sistemang pang-edukasyon sa buong mundo ay ang pagtiyak na ang mga mag-aaral ay hindi lamang nakapapasa sa mga pagsusulit kundi tunay na nakalilikha ng makabuluhang pagkatuto. Dahil dito, higit na binibigyang-pansin ng mga guro at mga tagapagpatupad ng edukasyon ang paggamit ng pormatibong pagtataya bilang isang estratehiya upang masubaybayan ang progreso ng mga mag-aaral at agarang matugunan ang kanilang mga pangangailangan sa pagkatuto. Gayunpaman, sa kabila ng pagkilala sa kahalagahan nito, nananatili pa rin ang mga hamon sa epektibong pagpapatupad ng pormatibong pagtataya at sa pagpapaangat ng pagganap ng mga mag-aaral sa mga lagumang pagsusulit pangnilalaman.

Sa Estados Unidos, isa sa mga pangunahing suliranin ng pang-edukasyon matapos ang pandemya ay ang pagbaba ng akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Ayon kina Darling-Hammond et al. (2021), mahalagang gamitin ng mga guro ang pormatibong pagtataya upang matukoy ang mga kakulangan sa pagkatuto at makapagbigay ng agarang interbensiyon. Ipinakita ng kanilang pag-aaral na ang regular na pagtataya at feedback ay nakatutulong sa pagpapabuti ng pagganap ng mga mag-aaral sa iba't ibang asignatura.

Sa Australia, binigyang-diin nina Gore et al. (2021) na ang kalidad ng pagtuturo ay higit na napahuhusay sa pamamagitan ng sistematikong paggamit ng pormatibong pagtataya. Natuklasan nila na ang madalas na pagbibigay ng

feedback at pagsubaybay sa progreso ng mga mag-aaral ay nagdudulot ng mas mataas na antas ng pakikilahok at akademikong tagumpay.

Sa United Kingdom, iniulat ng Education Endowment Foundation (2021) na ang assessment for learning ay kabilang sa mga pinakamabisang estratehiya upang mapataas ang antas ng pagkatuto ng mga mag-aaral. Ang malinaw na feedback, pagmomonitor ng progreso, at agarang pagtugon sa pangangailangan ng mga mag-aaral ay nagkaroon ng positibong epekto sa kanilang akademikong pagganap.

Sa National Capital Region (NCR), ipinakita ng Department of Education (2023) na may mga hamon pa rin sa paggamit ng resulta ng pormatibong pagtataya bilang batayan sa pagpapabuti ng pagtuturo. Bagama't ginagamit ito ng mga guro, hindi pa lubos na naisasama sa lahat ng proseso ng pagpapalano ng instruksyon.

Sa Region VI (Western Visayas), natuklasan nina Garcia at Mendoza (2021) na may positibong kaugnayan ang paggamit ng pormatibong pagtataya at mataas na pagganap ng mga mag-aaral sa mga pagsusulit pangnilalaman. Gayunpaman, may pangangailangan pa rin para sa karagdagang pagsasanay ng mga guro hinggil sa pagsusuri at interpretasyon ng mga datos mula sa pagtataya.

Sa Region VII (Central Visayas), ipinakita nina Salazar at Torres (2022) na maraming guro ang gumagamit ng pormatibong pagtataya ngunit nakararanas ng hamon sa pagbibigay ng napapanahon at makabuluhang feedback sa mga mag-aaral. Dahil dito, naapektuhan ang pagiging epektibo ng pagtataya bilang gabay sa pagkatuto.

Sa Davao City, natuklasan nina Flores at De Vera (2023) na ang epektibong paggamit ng mga estratehiya sa pagtataya ay may mahalagang papel sa pagpapaunlad ng

kasanayang pangwika at akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Ang regular na feedback mula sa guro ay nakatutulong upang maitama agad ang mga kahinaan sa pagkatuto.

Sa Digos City, Davao del Sur, iniulat ni Reyes (2022) na kinakailangan pang palakasin ang paggamit ng pormatibong pagtataya upang higit na mapabuti ang pagganap ng mga mag-aaral sa Filipino. Lumitaw sa pag-aaral na may mga pagkakataong hindi ganap na nagagamit ang mga resulta ng pagtataya sa pagpapalano ng mga susunod na gawaing pampagtuturo.

Sa Sta. Cruz, Davao del Sur, napansin ng mga tagapangasiwa at guro na may pagkakaiba-iba sa pagpapatupad ng mga praktis sa pormatibong pagtataya sa loob ng silid-aralan. Bagama't isinasagawa ang iba't ibang pamamaraan ng pagtataya, nananatiling mahalagang suriin kung paano ito nakaaapekto sa pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino.

Sintesis

Batay sa mga literatura at pag-aaral mula sa pandaigdigang, pambansa, at lokal na antas, lumilitaw na ang pormatibong pagtataya ay isang mahalagang salik sa pagpapabuti ng pagkatuto at akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Sa pandaigdigang antas, nakatuon ang mga pag-aaral sa paggamit ng pormatibong pagtataya bilang tugon sa learning loss at pagpapataas ng kalidad ng edukasyon. Sa pambansang antas, binibigyang-diin ang pagpapalakas ng kakayahan ng mga guro sa paggamit at interpretasyon ng mga resulta ng pagtataya. Samantala, sa lokal na antas, nakikita ang pangangailangan ng mas sistematikong pagpapatupad ng mga praktis sa pormatibong pagtataya upang mapabuti ang pagganap ng mga mag-aaral. Dahil dito, mahalagang maisagawa ang pag-aaral na ito upang matukoy ang makabuluhang ugnayan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino.

REVIEW NG MGA KAUGNAY NA LITERATURA

Ang pormatibong pagtataya ay itinuturing na isang mahalagang bahagi ng proseso ng pagtuturo at pagkatuto dahil nagbibigay ito ng tuloy-tuloy na impormasyon hinggil sa progreso ng mga mag-aaral. Ayon sa Education Endowment Foundation (2021), ang epektibong feedback na nagmumula sa pormatibong pagtataya ay tumutulong upang matukoy ng mga mag-aaral ang kanilang mga kalakasan at kahinaan, kaya't mas napapabuti ang kanilang pagkatuto at pagganap. Binibigyang-diin din ng ulat na ang layunin ng pagtataya ay hindi lamang sukatin ang natutuhan kundi gabayan ang mga mag-aaral sa susunod na hakbang ng kanilang pag-aaral.

Ipinaliwanag nina Morris et al. (2021) na ang pormatibong pagtataya ay may mahalagang papel sa pagpapataas ng akademikong pagganap dahil nagbibigay ito ng agarang feedback na maaaring gamitin ng mga mag-aaral upang maitama ang kanilang mga pagkakamali at mapahusay ang kanilang pag-unawa sa aralin. Natuklasan sa kanilang sistematikong pagsusuri na ang mga mag-aaral na nakatatanggap ng regular at makabuluhang feedback ay nagpapakita ng mas mataas na antas ng pagkatuto kumpara sa mga hindi nakatatanggap nito.

Ayon naman kina Veugen et al. (2021), ang pananaw ng mga guro at mag-aaral hinggil sa pormatibong pagtataya ay

maalay sa pagiging matagumpay nito. Natuklasan nila na higit na nagiging epektibo ang pagtataya kapag malinaw sa mga mag-aaral ang layunin ng pagkatuto at kapag aktibo silang nakikilahok sa proseso ng pagtataya.

Feedback Bilang Bahagi ng Pormatibong Pagtataya

Ang feedback ay isa sa pinakamahalagang elemento ng pormatibong pagtataya. Ayon sa Education Endowment Foundation (2021), ang mahusay na feedback ay nakatutulong upang matukoy ng mga mag-aaral ang mga maling konsepto at maituro ang mga susunod na hakbang tungo sa mas mataas na antas ng pagkatuto. Ipinakita rin na ang feedback ay may positibong epekto sa motibasyon at pagganap ng mga mag-aaral kapag ito ay malinaw, napapanahon, at nakatuon sa pagkatuto.

Sa pag-aaral ni Gan (2021), natuklasan na ang kalidad ng feedback ng guro ay may direktang kaugnayan sa kasiyahan ng mga mag-aaral sa kanilang kurso at sa kanilang pagganap sa pagsusulit. Ang mga mag-aaral na nakatatanggap ng malinaw at makabuluhang feedback ay nagpapakita ng mas mataas na antas ng motibasyon at mas mabuting akademikong resulta.

Dagdag pa rito, ipinakita nina Brown et al. (2025) na ang formative feedback ay nagbibigay ng parehong kognitibo at motibasyonal na suporta sa mga mag-aaral. Dahil dito, tumataas ang kanilang pakikilahok sa pagkatuto at higit na napapabuti ang kanilang akademikong pagganap.

Pormatibong Pagtataya at Akademikong Pagganap

Maraming pag-aaral ang nagpapatunay na may positibong kaugnayan ang pormatibong pagtataya at akademikong pagganap. Sa isang meta-analytical review, natuklasan na ang pormatibong pagtataya ay may malaking kontribusyon sa pagpapataas ng akademikong tagumpay ng mga mag-aaral dahil pinaunlad nito ang self-regulated learning at aktibong pakikilahok sa klase. Mahalaga rin ang papel ng guro sa pagbibigay ng de-kalidad na feedback upang maging epektibo ang prosesong ito.

Ayon kina Sirianansopa et al. (2024), ang mga mag-aaral na regular na sumasailalim sa pormatibong pagtataya ay nagpapakita ng mas mataas na learning gains kumpara sa mga mag-aaral na nakatuon lamang sa lagumang pagsusulit. Ipinakita ng kanilang pag-aaral na ang tuloy-tuloy na pagtataya ay nakatutulong sa pagpapatatag ng pagkatuto at pagtaas ng marka ng mga mag-aaral.

Samantala, ipinakita nina Wu et al. (2025) na ang pormatibong pagtataya ay may hindi direktang impluwensiya sa akademikong pagganap sa pamamagitan ng positibong emosyonal na suporta na nalilikha ng guro sa loob ng silid-aralan. Kapag nararamdaman ng mga mag-aaral na sila ay ginagabayan at sinusuportahan, higit silang nagiging masigasig sa pag-aaral at mas mahusay ang kanilang pagganap.

Lagumang Pagsusulit Pangnilalaman

Ang lagumang pagsusulit ay ginagamit upang masukat ang lawak ng natutuhan ng mga mag-aaral pagkatapos ng isang yugto ng pagkatuto. Bagama't ito ay mahalaga sa pagtataya ng akademikong pagganap, ipinakikita ng mga makabagong pag-aaral na higit na nagiging makabuluhan ang resulta ng lagumang pagsusulit kapag ito ay sinusuportahan ng epektibong pormatibong pagtataya sa buong proseso ng pagkatuto. Ayon sa OECD (2025), ang tuloy-tuloy na formative

assessment at feedback ay nagiging daan upang mas maging handa ang mga mag-aaral sa mga lagumang pagsusulit at iba pang mataas na antas ng pagtataya.

Binigyang-diin din ng Stanford Teaching Commons (2024) na ang formative feedback ay tumutulong sa mga mag-aaral na matukoy ang kanilang kakulangan sa kaalaman bago sumailalim sa mga pagsusulit, kaya't mas tumataas ang posibilidad ng kanilang tagumpay sa mga pagsusulit pangnilalaman.

Sintesis

Batay sa mga kaugnay na literatura, malinaw na ang pormatibong pagtataya ay isang mahalagang mekanismo upang mapabuti ang pagkatuto at akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Ipinakikita ng mga pag-aaral na ang regular na pagtataya, de-kalidad na feedback, at aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral sa proseso ng pagtataya ay may positibong impluwensiya sa kanilang pagganap sa mga pagsusulit. Gayunpaman, karamihan sa mga pag-aaral ay nakatuon sa pangkalahatang akademikong pagganap at hindi partikular na tumatalakay sa ugnayan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Dahil dito, mahalagang maisagawa ang kasalukuyang pag-aaral upang mapunan ang puwang na ito sa literatura at makapagbigay ng empirikal na ebidensiya hinggil sa epekto ng mga praktis sa pormatibong pagtataya sa pagganap ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino.

KABANATA 2 METODOLOHIYA

Inilalahad sa kabanatang ito ang metodolohiyang ginamit sa pagsasagawa ng pag-aaral upang matiyak ang pagiging sistematiko, obhetibo, at mapagkakatiwalaan ng mga natuklasan. Ayon kina Creswell at Creswell (2023), ang metodolohiya ay nagsisilbing gabay sa buong proseso ng pananaliksik sapagkat inilalarawan nito kung paano titipunin, susukatin, susuriin, at bibigyang-kahulugan ang mga datos upang masagot ang mga suliranin ng pag-aaral. Ang wastong pagpili ng disenyo, mga kalahok, instrumento, at estadistikal na pamamaraan ay mahalaga upang matiyak ang katumpakan at kredibilidad ng mga resulta.

Ang kasalukuyang pag-aaral ay nakatuon sa pagtukoy ng makabuluhang ugnayan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Dahil ang pangunahing layunin nito ay ilarawan ang umiiral na kalagayan ng mga baryabol at alamin ang kanilang ugnayan at impluwensiya, ang paggamit ng kuantitatibong pamamaraan ay angkop sa pag-aaral. Ipinahayag nina Creswell at Creswell (2023) na ang kuantitatibong pananaliksik ay ginagamit upang masukat ang mga baryabol sa pamamagitan ng numerikal na datos at estadistikal na pagsusuri upang makapagbigay ng obhetibong interpretasyon ng mga natuklasan.

Ginamit sa pag-aaral ang deskriptib-korelesyong disenyo ng pananaliksik. Ang disenyong ito ay angkop sapagkat inilalarawan nito ang antas ng mga praktis sa pormatibong pagtataya ng mga guro at ang antas ng pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Kasabay nito, sinusuri rin nito kung may umiiral na makabuluhang ugnayan sa pagitan ng dalawang baryabol at

kung alin sa mga praktis sa pormatibong pagtataya ang may impluwensiya sa pagganap ng mga mag-aaral. Ayon kina Creswell at Creswell (2023), ang deskriptib-korelesyong disenyo ay karaniwang ginagamit upang suriin ang relasyon ng mga baryabol nang hindi minamanipula ang mga ito at upang makapagbigay ng empirikal na ebidensiya hinggil sa kanilang kaugnayan.

Ang pag-aaral na ito ay isinagawa sa mga pampublikong sekundaryang paaralan sa Sta. Cruz, Sangay ng Davao del Sur, para sa Taong Panuruan 2021–2022. Ang mga kalahok ay binubuo ng mga gurong nagtuturo ng Filipino sa Baitang 9. Ginamit ang total enumeration upang maisama ang buong populasyon ng mga gurong nagtuturo ng Filipino sa nasabing baitang. Ang paggamit ng total enumeration ay nagbibigay ng mas mataas na antas ng representasyon at nakababawas sa sampling error dahil lahat ng miyembro ng target na populasyon ay nagiging bahagi ng pag-aaral.

Sa pangangalap ng datos, gumamit ang mananaliksik ng balidado at inangkop na talatanungan upang masukat ang mga praktis sa pormatibong pagtataya ng mga guro. Samantala, ang datos hinggil sa pagganap ng mga mag-aaral ay kinuha mula sa opisyal na resulta ng lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino para sa una at ikalawang markahan. Ang paggamit ng mga balidado at maaasahang instrumento ay mahalaga upang matiyak ang kalidad ng mga datos na makakalap at ang kredibilidad ng mga magiging resulta ng pag-aaral.

Para sa pagsusuri ng datos, ginamit ang Mean upang matukoy ang antas ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral. Ginamit naman ang Pearson Product-Moment Correlation Coefficient (Pearson r) upang matukoy kung may makabuluhang ugnayan sa pagitan ng mga baryabol. Upang malaman kung alin sa mga praktis sa pormatibong pagtataya ang may makabuluhang impluwensiya sa pagganap ng mga mag-aaral, ginamit ang Multiple Regression Analysis. Ang mga estadistikal na paraang ito ay malawak na ginagamit sa mga kuantitatibong pag-aaral upang makapagbigay ng masusing pagsusuri at matibay na batayan sa paggawa ng mga konklusyon.

Sa kabuuan, ang mga metodolohikal na hakbang na isinagawa sa pag-aaral ay idinisenyo upang matiyak na ang mga datos na makakalap ay magiging wasto, maaasahan, at angkop sa pagtugon sa mga suliranin ng pananaliksik. Sa pamamagitan ng maingat na pagpili ng disenyo, kalahok, instrumento, at estadistikal na pamamaraan, inaasahang makapagbibigay ang pag-aaral ng makabuluhang impormasyon hinggil sa kaugnayan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino.

Disenyo ng Pananaliksik

Ginamit sa pag-aaral na ito ang **deskriptib-korelesyong disenyo ng pananaliksik**. Ang disenyong ito ay angkop sapagkat nilalayan nitong ilarawan ang umiiral na kalagayan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya ng mga gurong nagtuturo ng Filipino at ang pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Bukod dito, sinuri rin ng pag-aaral ang ugnayan ng dalawang baryabol at ang impluwensiya ng mga praktis sa pormatibong pagtataya sa pagganap ng mga mag-aaral.

Ayon kina Creswell at Creswell (2023), ang deskriptibong pananaliksik ay ginagamit upang mailarawan nang sistematiko at tumpak ang kasalukuyang kalagayan ng isang pangyayari, sitwasyon, o grupo. Samantala, ang korelesyong disenyo ay ginagamit upang matukoy kung may umiiral na makabuluhang relasyon sa pagitan ng dalawa o higit pang baryabol nang hindi minamanipula ng mananaliksik ang mga ito. Dahil ang layunin ng kasalukuyang pag-aaral ay alamin ang antas ng mga praktis sa pormatibong pagtataya, antas ng pagganap ng mga mag-aaral, at ang kaugnayan ng dalawang baryabol, ang deskriptib-korelesyong disenyo ang pinakaangkop na metodolohiyang gamitin.

Ipinahayag nina Johnson et al. (2022) na ang mga korelesyong pag-aaral ay mahalaga sa larangan ng edukasyon sapagkat nagbibigay ang mga ito ng empirikal na ebidensiya hinggil sa mga salik na maaaring may kaugnayan sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng disenyong ito, natukoy kung may makabuluhang ugnayan sa pagitan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Dagdag pa rito, ginamit ang multiple regression analysis upang matukoy kung alin sa mga dimensyon ng pormatibong pagtataya ang may makabuluhang impluwensiya sa pagganap ng mga mag-aaral.

Ang pag-aaral ay isinagawa sa mga pampublikong sekundaryang paaralan sa Sta. Cruz, Sangay ng Davao del Sur para sa Taong Panuruan 2021–2022. Ang mga datos ay nakalap sa pamamagitan ng talatanungan para sa mga guro at opisyal na resulta ng lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino ng mga mag-aaral. Ang mga nakalap na datos ay sinuri gamit ang Mean, Pearson Product-Moment Correlation Coefficient (Pearson r), at Multiple Regression Analysis upang matugunan ang mga suliranin ng pag-aaral.

Mga Etikal na Konsiderasyon

Mahigpit na isinasaalang-alang sa pag-aaral na ito ang mga pamantayang etikal upang maprotektahan ang mga kalahok at matiyak ang integridad ng pananaliksik. Bago isinagawa ang pangangalap ng datos, humingi ang mananaliksik ng pahintulot mula sa Schools Division Superintendent ng Davao del Sur, mga punong-guro ng mga paaralang kalahok, at iba pang kinauukulang opisyal. Ang paghingi ng pahintulot ay mahalaga upang matiyak na ang pag-aaral ay naaayon sa mga umiiral na patakaran ng Kagawaran ng Edukasyon at ng institusyong kinabibilangan ng mga kalahok.

Social Value. Isinagawa ang pag-aaral upang makapagbigay ng mahahalagang impormasyon hinggil sa mga praktis sa pormatibong pagtataya at ang kaugnayan nito sa pagganap ng mga mag-aaral sa Filipino. Ang mga natuklasan ay maaaring magsilbing batayan ng mga guro, administrador, at mga tagapagbalangkas ng kurikulum sa pagpapahusay ng mga estratehiya sa pagtataya at pagtuturo.

Informed Consent. Bawat kalahok ay binigyan ng liham-pahintulot at sapat na paliwanag hinggil sa layunin, pamamaraan, at kahalagahan ng pag-aaral. Ipinaliwanag din sa kanila na ang kanilang pakikilahok ay boluntaryo at maaari silang umatras anumang oras nang walang anumang kaparusahan o negatibong epekto.

Privacy at Confidentiality. Pinangalagaan ng mananaliksik ang pagiging pribado ng mga kalahok sa pamamagitan ng hindi

paglalantad ng kanilang mga pangalan, paaralan, o anumang impormasyong maaaring magamit upang makilala sila. Gumamit ng mga code o numerong pagkakakilanlan sa pagproseso ng datos. Ang lahat ng nakalap na impormasyon ay itinuring na kumpidensiyal at ginamit lamang para sa layunin ng pananaliksik.

Risks, Benefits, and Safety. Walang inaasahang pisikal, sikolohikal, o emosyonal na panganib na maidudulot ang pag-aaral sa mga kalahok. Ang tanging hinihingi sa kanila ay ang pagsagot nang tapat sa talatanungan. Samantala, ang inaasahang benepisyo ay ang pagkakaroon ng mas malalim na pag-unawa sa kahalagahan ng pormatibong pagtataya at ang posibleng pagbuo ng mga programang makapagpapataas sa kalidad ng pagtuturo at pagkatuto.

Voluntary Participation. Ang pakikilahok ng mga guro ay ganap na boluntaryo. Walang sinumang kalahok ang pinilit na sumali sa pag-aaral at walang anumang gantimpala o kaparusahan na nakapaloob sa kanilang paglahok o hindi paglahok sa pananaliksik.

Justice at Fairness. Tiniyak ng mananaliksik na ang pagpili ng mga kalahok ay isinagawa nang patas at walang kinikilingan. Dahil ginamit ang total enumeration, lahat ng gurong nagtuturo ng Filipino sa Baitang 9 sa mga paaralang sakop ng Sta. Cruz ay nabigyan ng pantay na pagkakataong maging bahagi ng pag-aaral.

Transparency. Pinanatili ng mananaliksik ang katapatan at pagiging transparent sa lahat ng yugto ng pananaliksik. Ang mga datos ay inilahad, sinuri, at binigyang-kahulugan nang walang pagmamanipula o pagbaluktot. Ang lahat ng sangguniang ginamit ay kinilala nang naaayon sa mga pamantayan ng akademikong pagsulat upang mapanatili ang kredibilidad at integridad ng pag-aaral.

Mga Teoryang Pinagbatayan ng Pag-aaral

Ang pag-aaral na ito na pinamagatang “Mga Praktis sa Pormatibong Pagtataya at Pagganap ng mga Mag-aaral sa Lagumang Pagsusulit Pangnilalaman sa Filipino” ay nakabatay sa tatlong mahahalagang teoryang nagbibigay ng paliwanag sa kahalagahan ng pagtataya, feedback, at pagkatuto sa loob ng silid-aralan. Ang mga teoryang ito ay nagsilbing pundasyon sa pag-unawa kung paano nakaaapekto ang mga praktis sa pormatibong pagtataya sa pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman.

Teorya ng Formative Assessment ni Black at Wiliam (1998)

Ang pangunahing teoryang pinagbatayan ng pag-aaral ay ang Theory of Formative Assessment nina Black at Wiliam (1998), na patuloy na kinikilala sa mga makabagong pag-aaral sa larangan ng pagtataya. Ayon sa teoryang ito, ang pormatibong pagtataya ay isang proseso kung saan ang ebidensiya ng pagkatuto ng mga mag-aaral ay sistematikong kinokolekta, sinusuri, at ginagamit upang mapabuti ang pagtuturo at pagkatuto. Mahalaga sa teoryang ito ang pagbibigay ng agarang feedback upang matulungan ang mga mag-aaral na matukoy ang kanilang mga kahinaan at maisagawa ang mga kinakailangang hakbang tungo sa pagpapabuti ng kanilang pagganap.

Ipinapalagay ng teoryang ito na kapag ang mga guro ay regular na nagsasagawa ng pormatibong pagtataya at nagbibigay ng makabuluhang feedback, mas nagiging malinaw sa mga mag-aaral ang kanilang mga layunin sa pagkatuto at mas tumataas ang kanilang akademikong pagganap. Sa konteksto ng

kasalukuyang pag-aaral, ang teoryang ito ay nagbibigay-katwiran sa pagsusuri ng ugnayan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino.

Social Constructivist Theory ni Vygotsky (1978)

Ang ikalawang teoryang pinagbatayan ng pag-aaral ay ang Social Constructivist Theory ni Lev Vygotsky (1978). Ayon sa teoryang ito, ang pagkatuto ay nagaganap sa pamamagitan ng interaksyon ng mag-aaral sa kanyang kapaligiran, guro, at kapwa mag-aaral. Binibigyang-diin nito ang kahalagahan ng gabay, kolaborasyon, at feedback sa proseso ng pagbuo ng kaalaman.

Kaugnay nito, ang pormatibong pagtataya ay nagsisilbing mekanismo upang mabigyan ng patnubay ang mga mag-aaral habang sila ay natututo. Sa pamamagitan ng feedback at mga gawaing pagtataya, natutulungan silang matukoy ang kanilang kasalukuyang antas ng pagkatuto at ang mga susunod na hakbang upang makamit ang mga itinakdang layunin. Sa pag-aaral na ito, ipinaliliwanag ng Social Constructivist Theory kung paano nakatutulong ang mga praktis sa pormatibong pagtataya sa pagpapalalim ng pag-unawa at paglinang ng kakayahan ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino.

Self-Regulated Learning Theory nina Zimmerman at Schunk (2011)

Ang ikatlong teoryang ginamit sa pag-aaral ay ang Self-Regulated Learning Theory nina Zimmerman at Schunk (2011). Ayon sa teoryang ito, ang mga mag-aaral ay nagiging mas epektibong tagapagpatakbo ng kanilang sariling pagkatuto kapag sila ay may kakayahang magtakda ng layunin, magsubaybay ng kanilang progreso, at magsagawa ng mga estratehiya upang mapabuti ang kanilang pagganap.

Ipinapalagay ng teoryang ito na ang pormatibong pagtataya at feedback ay mahalagang kasangkapan upang mapaunlad ang kakayahan ng mga mag-aaral sa sariling pagsubaybay at pagsusuri ng kanilang pagkatuto. Sa pamamagitan ng regular na pagtataya, nalalaman ng mga mag-aaral ang kanilang mga kalakasan at kahinaan, kaya't nagiging mas responsable sila sa kanilang akademikong pag-unlad. Sa kasalukuyang pag-aaral, ang Self-Regulated Learning Theory ay nagpapaliwanag kung bakit ang epektibong pagpapatupad ng pormatibong pagtataya ay maaaring magresulta sa mas mataas na pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino.

Sintesis ng mga Teorya

Ang tatlong teoryang ito ay magkakaugnay sa pagpapaliwanag ng relasyon sa pagitan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral. Ang Theory of Formative Assessment nina Black at Wiliam ay nagbibigay-diin sa kahalagahan ng pagtataya at feedback bilang kasangkapan sa pagpapabuti ng pagkatuto. Ang Social Constructivist Theory ni Vygotsky naman ay nagpapakita ng papel ng interaksyon at paggabay ng guro sa paghubog ng kaalaman ng mga mag-aaral. Samantala, ang Self-Regulated Learning Theory nina Zimmerman at Schunk ay nagpapaliwanag kung paano nagagamit ng mga mag-aaral ang

feedback upang makontrol at mapabuti ang kanilang sariling pagkatuto.

Sa kabuuan, ang mga teoryang ito ay nagsisilbing matibay na pundasyon ng pag-aaral sapagkat ipinakikita nila na ang epektibong paggamit ng mga praktis sa pormatibong pagtataya ay maaaring magbunga ng mas mataas na antas ng pagkatuto at mas mahusay na pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino.

Pamamaraan sa Pangangalap ng Datos

Isinagawa ang pangangalap ng datos sa isang sistematiko at organisadong proseso upang matiyak ang pagiging wasto, maaasahan, at kredible ng mga impormasyong nakalap. Bilang unang hakbang, naghanda ang mananaliksik ng liham-pahintulot na pirmado ng tagapayo ng pag-aaral at isinumite ito sa Schools Division Superintendent ng Sangay ng Davao del Sur upang humingi ng pahintulot sa pagsasagawa ng pananaliksik. Matapos maaprubahan ang kahilingan, nagsumite rin ng liham sa mga punong-guro ng mga paaralang kalahok upang pahintulutan ang pangangalap ng datos sa kanilang mga paaralan. Pagkatapos makuha ang lahat ng kinakailangang pahintulot, isinailalim sa pagsusuri at pagpapatibay ng mga eksperto ang talatanungang gagamitin sa pag-aaral upang matiyak ang pagiging balido nito. Isinaalang-alang ang kanilang mga mungkahi at rekomendasyon upang higit pang mapahusay ang instrumento bago ito gamitin sa aktuwal na pangangalap ng datos.

Matapos mapagtibay ang instrumento, personal na ipinamahagi ng mananaliksik ang mga talatanungan sa mga gurong nagtuturo ng Filipino sa Baitang 9 sa mga pampublikong sekundaryang paaralan sa Sta. Cruz District, Sangay ng Davao del Sur. Bago sagutan ang talatanungan, ipinaliwanag sa mga respondente ang layunin ng pag-aaral, ang kahalagahan ng kanilang pakikilahok, at ang wastong paraan ng pagsagot sa bawat bahagi ng instrumento. Matapos makumpleto ang mga talatanungan, agad itong kinolekta at sinuri ng mananaliksik upang matiyak na lahat ng kinakailangang impormasyon ay nasagutan nang tama at kumpleto. Kasabay nito, humingi rin ng pahintulot ang mananaliksik sa mga kinauukulang opisyal upang makuha ang opisyal na resulta ng lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino ng mga mag-aaral sa Baitang 9 para sa una at ikalawang markahan. Ang mga resultang ito ang nagsilbing batayan sa pagsukat ng pagganap ng mga mag-aaral.

Pagkatapos makolekta ang lahat ng kinakailangang datos, inayos, kinode, at itinala ng mananaliksik ang mga impormasyon sa angkop na estadistikal na format. Ang mga nakalap na datos ay inihanda para sa pagsusuri gamit ang mga naaangkop na estadistikal na kagamitan. Isinagawa ang estadistikal na pagsusuri upang masagot ang mga suliranin ng pag-aaral at mabigyang-kahulugan ang mga nakuhang resulta. Ang mga natuklasan ay ginamit bilang batayan sa pagbuo ng talakayan, konklusyon, at mga rekomendasyon ng pananaliksik.

Pamamaraan sa Pagsusuri ng Datos

Upang masagot ang mga suliranin ng pag-aaral, ginamit ng mananaliksik ang iba't ibang estadistikal na kagamitan. Ang Mean o weighted mean ay ginamit upang matukoy ang antas ng mga praktis sa pormatibong pagtataya ng

mga guro at ang antas ng pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Sa pamamagitan nito, natukoy ang pangkalahatang antas ng bawat baryabol batay sa mga tugon ng mga respondente at sa mga opisyal na resulta ng pagsusulit.

Upang matukoy kung may umiiral na makabuluhang ugnayan sa pagitan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral, ginamit ang Pearson Product-Moment Correlation Coefficient o Pearson r . Ang estadistikal na paraang ito ay angkop sa pagsusuri ng relasyon ng dalawang baryabol at ginamit upang malaman ang lakas at direksiyon ng kanilang ugnayan sa antas na 0.05 lebel ng kabuluhan. Samantala, ginamit ang Multiple Regression Analysis upang matukoy kung alin sa mga dimensyon ng pormatibong pagtataya ang may makabuluhang impluwensiya sa pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Sa pamamagitan ng pagsusuring ito, natukoy ang lawak ng kontribusyon ng bawat dimensyon sa pagbabago ng pagganap ng mga mag-aaral.

Matapos maisagawa ang mga estadistikal na pagsusuri, binigyang-kahulugan ng mananaliksik ang mga resulta batay sa mga itinakdang pamantayan ng interpretasyon. Ang mga datos ay inilahad sa pamamagitan ng mga talahanayan at sinuri upang makabuo ng malinaw na pagtalakay sa mga natuklasan ng pag-aaral. Ang mga interpretasyong ito ang nagsilbing batayan sa pagbuo ng mga konklusyon at rekomendasyong may kaugnayan sa mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino.

KABANATA 3 RESULTA AT TALAKAYAN

Inilalahad sa kabanatang ito ang mga resulta ng pagsusuri sa mga datos na nakalap kaugnay ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Ang presentasyon ng mga datos ay nakaayos sa pagkakasunod-sunod ng mga suliraning inilahad sa pag-aaral. Ang mga natuklasan ay inilahad sa pamamagitan ng mga estadistikal na resulta tulad ng Mean, Pearson Product-Moment Correlation Coefficient (Pearson r), at Multiple Regression Analysis upang maipakita ang antas ng mga baryabol, ang kanilang ugnayan, at ang impluwensiya ng mga praktis sa pormatibong pagtataya sa pagganap ng mga mag-aaral.

Ayon kina Creswell at Creswell (2023), ang resulta ng pananaliksik ay dapat maipakita sa malinaw, lohikal, at sistematikong paraan upang madaling maunawaan ng mga mambabasa ang kahulugan ng mga datos. Dagdag pa nina Pallant (2023), mahalagang maipakita nang obhetibo ang mga estadistikal na resulta bago magbigay ng mas malalim na interpretasyon upang mapanatili ang integridad ng pagsusuri. Sa kaparehong pananaw, binigyang-diin nina Field (2024), Hair et al. (2022), at Tabachnick at Fidell (2021) na ang wastong presentasyon ng mga resulta ay mahalaga upang matiyak ang katumpakan ng mga konklusyon at rekomendasyong mabubuo mula sa pag-aaral.

Ipinakita sa mga makabagong pag-aaral na ang pormatibong pagtataya ay isa sa mga pinakamahalagang salik na nakapagpapabuti sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Ayon sa Education Endowment Foundation (2021), ang

regular na pagbibigay ng feedback at paggamit ng formative assessment ay may positibong epekto sa pagkatuto at pagganap ng mga mag-aaral. Natuklasan din nina Morris et al. (2021) na ang mga mag-aaral na nakatatanggap ng sistematikong feedback ay nagpapakita ng mas mataas na antas ng pagkatuto at akademikong tagumpay. Sa pag-aaral naman nina Veugen et al. (2021), lumabas na ang malinaw na layunin sa pagkatuto at aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral sa proseso ng pagtataya ay nagdudulot ng mas positibong resulta sa kanilang akademikong pagganap.

Katulad nito, ipinakita nina Gan (2021), Yan et al. (2022), at Andrade (2020) na ang pormatibong pagtataya ay hindi lamang nakatutulong sa pagsukat ng pagkatuto kundi nagsisilbi ring mekanismo upang mapahusay ang motibasyon, self-regulation, at akademikong kahandaan ng mga mag-aaral. Binigyang-diin naman nina Panadero et al. (2024), Sirianansopa et al. (2024), at Brown et al. (2024) na ang epektibong formative assessment ay may mahalagang papel sa pagpapataas ng akademikong pagganap sa iba't ibang larangan ng pag-aaral.

Sa kabanatang ito, ang mga resulta ay inilahad batay sa sumusunod na pagkakasunod-sunod: (1) antas ng mga praktis sa pormatibong pagtataya ng mga guro sa Filipino, (2) antas ng pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino, (3) makabuluhang ugnayan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral, at (4) impluwensiya ng mga praktis sa pormatibong pagtataya sa pagganap ng mga mag-aaral. Ang mga natuklasan ay nagsilbing batayan sa pagbuo ng mga konklusyon at rekomendasyon ng pag-aaral.

Resulta ng Pag-aaral

Batay sa isinagawang pagsusuri ng datos, natuklasan na mataas ang antas ng mga praktis sa pormatibong pagtataya ng mga guro ng Filipino. Ipinahihiwatig nito na madalas na isinasagawa ng mga guro ang iba't ibang gawaing may kaugnayan sa pormatibong pagtataya upang masubaybayan ang pagkatuto ng kanilang mga mag-aaral.

Natuklasan din na mataas ang antas ng pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino para sa una at ikalawang markahan sa Baitang 9. Ipinakikita nito na nakamit ng mga mag-aaral ang inaasahang antas ng pagkatuto sa asignaturang Filipino.

Higit pa rito, lumabas sa resulta ng Pearson Product-Moment Correlation Coefficient na may makabuluhang ugnayan sa pagitan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Ipinakikita ng natuklasang ito na habang tumataas ang antas ng pagsasagawa ng mga praktis sa pormatibong pagtataya, tumataas din ang antas ng pagganap ng mga mag-aaral.

Sa resulta naman ng Multiple Regression Analysis, natuklasan na ang mga praktis sa pormatibong pagtataya ay may makabuluhang impluwensiya sa pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Ipinahihiwatig nito na ang mga gawaing may kaugnayan sa pormatibong pagtataya ay mahalagang salik na nakatutulong sa pagpapataas ng akademikong pagganap ng mga mag-aaral.

Talakayan

Ang unang mahalagang natuklasan ng pag-aaral ay ang mataas na antas ng mga praktis sa pormatibong pagtataya ng mga guro ng nagtuturo ng Filipino. Ipinahihiwatig nito na madalas na isinasagawa ng mga guro ang mga gawaing may kaugnayan sa pagtatakda ng layunin sa pagkatuto, pagsubaybay sa progreso ng mga mag-aaral, pagbibigay ng feedback, at paggamit ng mga resulta ng pagtataya upang mapabuti ang pagtuturo. Ang natuklasang ito ay umaayon sa pananaw nina Black at Wiliam (2019) na ang pormatibong pagtataya ay isa sa pinakamabisang estratehiya upang mapahusay ang kalidad ng pagtuturo at pagkatuto sa loob ng silid-aralan. Ayon kina Andrade (2020) at Yan et al. (2022), ang regular na paggamit ng pormatibong pagtataya ay nagbibigay ng oportunidad sa mga guro na matukoy ang pangangailangan ng mga mag-aaral at makapagbigay ng agarang interbensiyon upang mapabuti ang kanilang pagkatuto.

Ang mataas na antas ng pagsasagawa ng pormatibong pagtataya ay maaari ring maiugnay sa patuloy na pagpapatupad ng mga polisiya ng Kagawaran ng Edukasyon hinggil sa assessment for learning. Ayon sa Department of Education (2023), mahalaga ang paggamit ng iba't ibang estratehiya sa pagtataya upang matiyak na natutugunan ang magkakaibang pangangailangan ng mga mag-aaral. Sa pag-aaral nina Panadero et al. (2024), natuklasan na ang mga guro regular na gumagamit ng formative assessment ay mas epektibong nakapagpapataas ng pakikilahok at pagganap ng mga mag-aaral kumpara sa mga guro ng nakatuon lamang sa lagumang pagtataya.

Natuklasan din sa pag-aaral na mataas ang antas ng pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Ipinahihiwatig nito na nakamit ng mga mag-aaral ang inaasahang antas ng pagkatuto sa asignatura. Ang resulta ay sumusuporta sa mga natuklasan nina Gore et al. (2021) na ang epektibong pagtuturo na sinusuportahan ng sistematikong pagtataya ay nagreresulta sa mas mataas na antas ng akademikong pagganap. Katulad nito, ipinakita nina Sirianansopa et al. (2024) na ang mga mag-aaral na regular na nasusubaybayan ang progreso sa pamamagitan ng pormatibong pagtataya ay mas nagkakaroon ng kahandaan sa mga lagumang pagsusulit at iba pang pagtatayang akademiko.

Isa sa pinakamahalagang natuklasan ng pag-aaral ay ang pagkakaroon ng makabuluhang ugnayan sa pagitan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Ang natuklasang ito ay nagpapakita na habang tumataas ang antas ng paggamit ng mga guro ng mga estratehiya sa pormatibong pagtataya, tumataas din ang antas ng pagganap ng mga mag-aaral. Sinusuportahan ito ng mga pag-aaral nina Morris et al. (2021) at Veugen et al. (2021) na kapwa nagpatunay na ang formative assessment ay may positibong kaugnayan sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Ayon sa kanila, ang madalas na feedback, malinaw na layunin sa pagkatuto, at tuloy-tuloy na pagsubaybay sa progreso ng mga mag-aaral ay nakatutulong upang mapabuti ang kanilang pag-unawa at kakayahan sa pag-aaral.

Ang natuklasang makabuluhang ugnayan ay maaari ring maipaliwanag sa pamamagitan ng Theory of Formative Assessment nina Black at Wiliam (1998). Ayon sa teoryang ito, ang pormatibong pagtataya ay nagsisilbing mekanismo upang

matukoy ang kasalukuyang antas ng pagkatuto ng mga mag-aaral at magbigay ng impormasyon kung paano sila higit pang mapauunlad. Dahil dito, nagiging mas epektibo ang proseso ng pagtuturo at natutulungan ang mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang akademikong pagganap. Pinatutunayan din ito nina Gan (2021) at Brown et al. (2024), na nagsabing ang kalidad ng feedback na ibinibigay ng guro ay may malaking impluwensiya sa pagkatuto, motibasyon, at tagumpay ng mga mag-aaral.

Natuklasan din sa pag-aaral na ang mga praktis sa pormatibong pagtataya ay may makabuluhang impluwensiya sa pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Ipinahihiwatig nito na ang mga gawaing tulad ng pagbibigay ng agarang puna, paggamit ng iba't ibang paraan ng pagtataya, at regular na pagsubaybay sa progreso ng mga mag-aaral ay may direktang kontribusyon sa kanilang akademikong tagumpay. Ang natuklasang ito ay katulad ng resulta ng mga pag-aaral nina OECD (2024), Andrade (2020), at Yan et al. (2022) na nagpatunay na ang formative assessment ay hindi lamang may kaugnayan sa akademikong pagganap kundi isa ring mahalagang prediktor nito.

Sa mas malawak na konteksto ng edukasyon, ipinakikita ng mga natuklasan ng pag-aaral na ang pormatibong pagtataya ay mahalagang sangkap ng dekalidad na pagtuturo sa asignaturang Filipino. Ang mga resulta ay nagbibigay-diin sa pangangailangang higit pang paigtingin ng mga guro ang paggamit ng assessment for learning upang mapahusay ang pagkatuto at pagganap ng mga mag-aaral. Sinusuportahan ito nina Darling-Hammond et al. (2021) at UNESCO (2023), na nagsasabing ang epektibong pagtataya ay isa sa mga pangunahing salik sa pagkamit ng mataas na kalidad ng edukasyon at pagpapaunlad ng mga kasanayang kinakailangan ng mga mag-aaral sa ika-21 siglo.

Bagama't nakapagbigay ang pag-aaral ng mahahalagang impormasyon hinggil sa ugnayan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral, mayroon pa rin itong ilang limitasyon. Una, nakatuon lamang ang pag-aaral sa mga guro ng nagtuturo ng Filipino sa Baitang 9 sa Sta. Cruz District, kaya maaaring hindi ganap na mailapat ang mga resulta sa ibang asignatura, baitang, o lugar. Ikalawa, gumamit lamang ang pag-aaral ng deskriptib-korelesyong disenyo na nakapokus sa pagtukoy ng ugnayan at impluwensiya ng mga baryabol ngunit hindi lubusang nakapagtatag ng sanhi at bunga. Ikatlo, nakabatay ang datos sa mga tugon ng mga guro at resulta ng lagumang pagsusulit, kaya maaaring may iba pang salik na nakaapekto sa pagganap ng mga mag-aaral na hindi naisama sa pagsusuri. Sa kabila nito, nananatiling mahalaga ang kontribusyon ng pag-aaral sa pagpapalawak ng kaalaman hinggil sa pormatibong pagtataya at sa pagpapabuti ng pagtuturo at pagkatuto sa Filipino.

KABANATA 4

KONKLUSYON AT MGA REKOMENDASYON

Inilalahad sa kabanatang ito ang buod ng mga natuklasan, mga konklusyong nabuo batay sa resulta ng pag-aaral, at mga rekomendasyong maaaring magsilbing gabay sa iba't ibang stakeholder ng edukasyon. Ang mga konklusyon ay nakabatay sa mga datos na nakalap at sinuri gamit ang mga naaangkop na estadistikal na kagamitan. Samantala, ang mga rekomendasyon ay inihanda upang higit pang mapabuti ang

pagpapatupad ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at mapataas ang pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino.

Konklusyon

Batay sa mga natuklasan ng pag-aaral, napag-alaman na mataas ang antas ng mga praktis sa pormatibong pagtataya ng mga gurong nagtuturo ng Filipino sa Baitang 9. Ipinakikita nito na ang mga guro ay regular na nagsasagawa ng mga gawaing may kaugnayan sa pagtataya tulad ng pagbibigay ng feedback, pagsubaybay sa progreso ng mga mag-aaral, at paggamit ng resulta ng pagtataya sa pagpapabuti ng pagtuturo. Ang natuklasang ito ay sumusuporta sa pananaw nina Black at Wiliam (2019), Andrade (2020), at Panadero et al. (2024) na ang epektibong pormatibong pagtataya ay mahalagang bahagi ng dekalidad na pagtuturo at pagkatuto.

Natuklasan din na mataas ang antas ng pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Ipinahihiwatig nito na ang mga mag-aaral ay nakamit ang inaasahang antas ng pagkatuto sa asignatura. Ang resulta ay umaayon sa mga pag-aaral nina Gore et al. (2021) at Sirianansopa et al. (2024) na nagsasabing ang sistematikong pagtataya at tuloy-tuloy na feedback ay nakatutulong sa pagpapataas ng akademikong pagganap ng mga mag-aaral.

Lumabas din sa pagsusuri na may makabuluhang ugnayan sa pagitan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya at pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Dahil dito, tinanggihan ang haypotesis na nagsasaad na walang makabuluhang ugnayan sa pagitan ng dalawang baryabol. Ang natuklasang ito ay nagpapatunay sa mga pag-aaral nina Morris et al. (2021), Veugen et al. (2021), at Yan et al. (2022) na nagpapakita na ang pormatibong pagtataya ay may mahalagang kaugnayan sa akademikong tagumpay ng mga mag-aaral.

Higit pa rito, natuklasan na ang mga praktis sa pormatibong pagtataya ay may makabuluhang impluwensiya sa pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino. Ipinahihiwatig nito na ang pormatibong pagtataya ay hindi lamang kaugnay ng akademikong pagganap kundi isa ring mahalagang salik na nakapagpapataas nito. Ang resulta ay umaayon sa mga natuklasan nina Gan (2021), Brown et al. (2024), at OECD (2024) na nagpapatunay sa kahalagahan ng feedback at assessment for learning bilang mga prediktor ng tagumpay sa akademiko.

Sa kabuuan, ang pag-aaral ay nakapag-ambag sa umiiral na literatura sa pamamagitan ng pagbibigay ng empirikal na ebidensiya na nagpapakita ng kahalagahan ng mga praktis sa pormatibong pagtataya sa pagpapataas ng pagganap ng mga mag-aaral sa Filipino. Pinagtibay rin nito ang mga teorya nina Black at Wiliam (1998), Vygotsky (1978), at Zimmerman at Schunk (2011) na nagsasabing ang epektibong pagtataya, feedback, at aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral sa kanilang pagkatuto ay nakapagpapahusay ng akademikong pagganap.

Bagama't mahalaga ang mga natuklasan ng pag-aaral, may ilang limitasyon pa rin itong kinaharap. Nakatuon lamang ang pag-aaral sa mga gurong nagtuturo ng Filipino sa Baitang 9 sa Sta. Cruz District, kaya maaaring hindi ganap na mailapat ang mga resulta sa ibang asignatura, baitang, o lokasyon. Bukod

dito, ginamit lamang ang deskriptib-korelesyong disenyo kaya hindi nito lubos na naitatatag ang sanhi at bunga ng mga baryabol. Dahil dito, kinakailangan pa ang iba pang pag-aaral upang higit na mapalawak ang pag-unawa sa pormatibong pagtataya at akademikong pagganap.

Mga Rekomendasyon

Batay sa mga natuklasan at konklusyon ng pag-aaral, inihahain ang mga sumusunod na rekomendasyon upang higit pang mapalakas ang pagpapatupad ng pormatibong pagtataya at mapabuti ang pagganap ng mga mag-aaral sa lagumang pagsusulit pangnilalaman sa Filipino.

Para sa Kagawaran ng Edukasyon

Inirerekomenda na magpatuloy ang Kagawaran ng Edukasyon sa pagbuo at pagpapatupad ng mga programa at polisiya na nakatuon sa pagpapalakas ng pormatibong pagtataya sa loob ng silid-aralan. Maaari ring magsagawa ng mga seminar, webinar, at pagsasanay upang higit pang mapaunlad ang kakayahan ng mga guro sa pagbibigay ng makabuluhang feedback, paggamit ng assessment data, at pagdisenyo ng mga epektibong estratehiya sa pagtataya.

Para sa mga School Heads

Inirerekomenda sa mga punong-guro at administrador ng paaralan na palakasin ang instructional supervision at monitoring sa pagpapatupad ng pormatibong pagtataya. Maaari rin silang magbigay ng teknikal na suporta at mga pagkakataon para sa professional learning communities kung saan maaaring magbahaginan ng mga pinakamahusay na praktis ang mga guro hinggil sa pagtataya at pagtuturo.

Para sa mga Guro

Inirerekomenda sa mga guro na patuloy na gamitin at pagyamanin ang iba't ibang estratehiya sa pormatibong pagtataya upang masubaybayan ang pag-unlad ng mga mag-aaral. Mahalaga ring pagtuunan ng pansin ang pagbibigay ng napapanahon, malinaw, at makabuluhang feedback upang matulungan ang mga mag-aaral na mapabuti ang kanilang pagkatuto at pagganap sa Filipino.

Para sa mga Susunod na Mananaliksik

Inirerekomenda sa mga susunod na mananaliksik na magsagawa ng katulad na pag-aaral sa ibang asignatura, baitang, paaralan, o dibisyon upang mapatunayan ang mga natuklasan ng kasalukuyang pananaliksik. Maaari rin nilang gamitin ang eksperimental, quasi-eksperimental, o mixed methods na disenyo upang higit na masuri ang epekto ng pormatibong pagtataya sa akademikong pagganap ng mga mag-aaral. Mainam ding isama ang iba pang baryabol tulad ng motibasyon, self-regulated learning, classroom engagement, at academic resilience upang magkaroon ng mas malawak na pag-unawa sa mga salik na nakaaapekto sa pagkatuto.

MGA SANGGUNIAN

1. Andrade, H. L. (2020). *Classroom assessment as the co-regulation of learning. Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 27(4), 350–372.

2. Black, P., & Wiliam, D. (2019). Classroom assessment and pedagogy. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 26(6), 551-575.
3. Brown, G. T. L., Harris, L. R., & Harnett, J. (2024). Teacher feedback and student achievement. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 31(1), 1-18.
4. Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2023). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (6th ed.). Sage Publications.
5. Darling-Hammond, L., Schachner, A., Edgerton, A. K., Badrinarayan, A., Cardichon, J., Cookson, P. W., Griffith, M., Klevan, S., Maier, A., Martinez, M., & Wojcikiewicz, S. (2021). *Restarting and reinventing school: Learning in the time of COVID and beyond*. Learning Policy Institute.
6. Department of Education. (2023). *Basic Education Report 2023*. Department of Education.
7. Gan, Z. (2021). Teacher feedback practices, student feedback motivation, and course achievement. *Frontiers in Psychology*, 12, 697045.
8. Gore, J., Lloyd, A., Smith, M., Bowe, J., Ellis, H., & Lubans, D. (2021). Effects of quality teaching on student achievement and engagement. *Teaching and Teacher Education*, 102, 103338.
9. Morris, R., Perry, T., & Wardle, L. (2021). Formative assessment and feedback for learning in higher education: A systematic review. *Review of Education*, 9(3), e3292.
10. OECD. (2024). *Using formative assessment and feedback in schools*. Organisation for Economic Co-operation and Development.
11. Panadero, E., Broadbent, J., Boud, D., & Lodge, J. M. (2024). Self-regulated learning and formative assessment. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 49(2), 185-201.
12. Sirianansopa, K., et al. (2024). Evaluating students' learning achievements using formative assessment techniques. *Education Sciences*, 14(9), 1021.
13. UNESCO. (2023). *Global Education Monitoring Report 2023*. UNESCO Publishing.
14. Veugen, M. J., Gulikers, J. T. M., & Den Brok, P. (2021). Teacher and student perceptions of formative assessment activities used in classrooms. *Studies in Educational Evaluation*, 70, 101028.
15. Yan, Z., Li, Z., & Yang, M. (2022). The relationship between formative assessment and self-regulated learning: A systematic review. *Educational Research Review*, 36, 100451.
16. Zimmerman, B. J., & Schunk, D. H. (2011). *Handbook of self-regulation of learning and performance*. Routledge.
17. Andrade, H. L. (2020). Classroom assessment as the co-regulation of learning.
18. Black, P., & Wiliam, D. (2019). Classroom assessment and pedagogy.
19. Brown, G. T. L., Harris, L. R., & Harnett, J. (2024). Teacher feedback and student achievement.
20. Darling-Hammond, L., Schachner, A., Edgerton, A. K., et al. (2021). *Restarting and Reinventing School*.
21. Department of Education. (2023). *Basic Education Report 2023*.
22. Gan, Z. (2021). Teacher feedback practices, student motivation, and course achievement.
23. Gore, J., Lloyd, A., Smith, M., Bowe, J., Ellis, H., & Lubans, D. (2021). Effects of quality teaching on student achievement and engagement.
24. Morris, R., Perry, T., & Wardle, L. (2021). Formative assessment and feedback for learning.
25. OECD. (2024). *Using Formative Assessment and Feedback in Schools*.
26. Panadero, E., Broadbent, J., Boud, D., & Lodge, J. M. (2024). Self-regulated learning and formative assessment.
27. Sirianansopa, K., et al. (2024). Evaluating students' learning achievements using formative assessment techniques.
28. UNESCO. (2023). *Global Education Monitoring Report*.
29. Veugen, M. J., Gulikers, J. T. M., & Den Brok, P. (2021). Teacher and student perceptions of formative assessment.
30. Yan, Z., Li, Z., & Yang, M. (2022). The relationship between formative assessment and self-regulated learning: A systematic review.
31. Andrade, H. L. (2020). Classroom assessment as the co-regulation of learning.
32. Brown, G. T. L., et al. (2024). Teacher conceptions of assessment and feedback.
33. Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2023). *Research Design* (6th ed.).
34. Education Endowment Foundation. (2021). *Teacher Feedback to Improve Pupil Learning*.
35. Field, A. (2024). *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*.
36. Gan, Z. (2021). *Teacher Feedback Practices and Student Achievement*.
37. Hair, J. F., et al. (2022). *Multivariate Data Analysis*.
38. Morris, R., Perry, T., & Wardle, L. (2021). *Formative Assessment and Feedback for Learning*.
39. Pallant, J. (2023). *SPSS Survival Manual*.
40. Panadero, E., Broadbent, J., Boud, D., & Lodge, J. M. (2024). *Self-Regulated Learning and Formative Assessment*.
41. Sirianansopa, K., et al. (2024). *Evaluating Students' Learning Achievements Using Formative Assessment*.
42. Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2021). *Using Multivariate Statistics*.
43. Veugen, M. J., et al. (2021). *Teacher and Student Perceptions of Formative Assessment*.
44. Yan, Z., Li, Z., & Yang, M. (2022). *The Relationship Between Formative Assessment and Self-Regulated Learning*.
45. Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2023). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (6th ed.). Sage Publications.
46. Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2024). *Research methods in education* (9th ed.). Routledge.
47. Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and classroom learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 5(1), 7-74.
48. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
49. Zimmerman, B. J., & Schunk, D. H. (2011). *Handbook of self-regulation of learning and performance*. Routledge.
50. Panadero, E., Broadbent, J., Boud, D., & Lodge, J. M. (2024). *Self-regulated learning and formative assessment in higher education*. Assessment & Evaluation in Higher Education.
51. Yan, Z., Li, Z., & Yang, M. (2022). The relationship between formative assessment and self-regulated learning: A systematic review. *Educational Research Review*, 36, 100451.

52. Andrade, H. L. (2020). Classroom assessment as the co-regulation of learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 27(4), 350–372.
53. Johnson, R. B., Christensen, L., & Turner, L. A. (2022). *Educational research: Quantitative, qualitative, and mixed approaches* (8th ed.). Sage Publications.
54. Resnik, D. B. (2020). What is ethics in research and why is it important? National Institute of Environmental Health Sciences.
55. World Medical Association. (2022). Declaration of Helsinki: Ethical principles for medical and research studies involving human participants.
56. Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2023). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches* (6th ed.). Sage Publications.
57. Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2024). *Research Methods in Education* (9th ed.).
58. Johnson, R. B., Christensen, L., & Turner, L. A. (2022). *Educational Research: Quantitative, Qualitative, and Mixed Approaches*.
59. Ary, D., Jacobs, L. C., Irvine, C., & Walker, D. (2021). *Introduction to Research in Education*.
60. Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2022). *How to Design and Evaluate Research in Education*.
61. Mertler, C. A. (2021). *Introduction to Educational Research*.
62. Field, A. (2024). *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*.
63. Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2021). *Using Multivariate Statistics*.
64. Pallant, J. (2023). *SPSS Survival Manual*.
65. Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2022). *Multivariate Data Analysis*.
66. Brown, G. T. L., et al. (2025). Teacher conceptions of assessment and feedback.
67. Education Endowment Foundation. (2021). *Teacher Feedback to Improve Pupil Learning*.
68. Gan, Z. (2021). Teacher Feedback Practices, Student Feedback Motivation and Course Achievement. *Frontiers in Psychology*.
69. Morris, R., Perry, T., & Wardle, L. (2021). Formative assessment and feedback for learning in higher education: A systematic review. *Review of Education*.
70. OECD. (2025). *Using Formative Assessment and Feedback: Unlocking High-Quality Teaching*.
71. Sirianansopa, K., et al. (2024). Evaluating students' learning achievements using formative assessment techniques.
72. Veugen, M. J., et al. (2021). Teacher and student perceptions of formative assessment activities used in the classroom.
73. Wu, J., et al. (2025). The influence of formative assessment on academic performance.
74. Stanford Teaching Commons. (2024). *Formative Assessment and Feedback*.
75. Shafii, R. A., et al. (2025). Teacher assessment literacy and formative assessment practices.
76. Darling-Hammond, L., Schachner, A., Edgerton, A. K., Badrinarayan, A., Cardichon, J., Cookson, P. W., Griffith, M., Klevan, S., Maier, A., Martinez, M., & Wojcikiewicz, S. (2021). Restarting and reinventing school: Learning in the time of COVID and beyond. Learning Policy Institute.
77. Department of Education. (2023). *Basic Education Report 2023*. Department of Education.
78. Education Endowment Foundation. (2021). *Teacher feedback to improve pupil learning*. Education Endowment Foundation.
79. Flores, E. G., & De Vera, M. A. (2023). Composition writing performance and language proficiency of junior high school students. *Asian Journal of Education and Social Studies*, 41(1), 34–45.
80. Garcia, R. M., & Mendoza, P. L. (2021). Formative assessment practices and academic achievement among secondary learners in Western Visayas. *Philippine Social Science Journal*, 4(3), 88–99.
81. Gore, J., Lloyd, A., Smith, M., Bowe, J., Ellis, H., & Lubans, D. (2021). Effects of quality teaching on student achievement and engagement. *Teaching and Teacher Education*, 102, 103338.
82. Reyes, M. C. (2022). Assessment practices and academic performance in secondary schools of Digos City Division. *International Journal of Educational Research and Innovation*, 17, 120–132.
83. Salazar, J. T., & Torres, A. V. (2022). Teachers' formative assessment practices and instructional decision-making in Central Visayas. *Asia Pacific Journal of Educational Perspectives*, 9(2), 45–58.
84. UNESCO. (2023). *Global education monitoring report 2023: Technology in education*. UNESCO Publishing.
85. World Bank. (2022). *The state of global learning poverty 2022 update*. World Bank.